

- Godt plassert på sydspissen

Omstilling Lindesnes kommune 2025

Innledning

Sammen i Utvikling

arbeidspakker – rammesak - helhet

langsiktig drifts- og investeringsplan (-analyse)

situasjon

Gjennom fem år og seks budsjettframlegg har vi påpekt og erkjent ubalansen i økonomien, vi driver dyrere enn det vi har inntekter til

Vi har hatt pandemi, krig i Europa har gitt nye flyktningestrømmer, pris- og rentesvingninger har vært store, men vi har allikevel håndtert utfordringene og vi har levert gode resultater de tjenestene vi har levert

Vi har samlet oss om et omstillingsprogram med 28 arbeidspakker, noen store, mange små, men alle med endring av betydning for de som berøres

LINDESNES
KOMMUNE

situasjon

Vi legger frem en rammesak med forslag til konkrete endringer som skal innarbeides i budsjett og handlingsplan 2026-2029

Samtidig legger vi frem en langsiktig drifts- og investeringsplan som gir oversikt over endringer i drift og investeringsbehov i et ti års-perspektiv

situasjon

Vi er helt avhengig av å omstille driften slik at den står i forhold til det inntektsgrunnlaget vi har

Vi har gjennom folkemøter og informasjon til innbyggerne forsøkt å skape en felles forståelse av omstillingsbehovet

Vi har gjennom organisering av omstillingsarbeidet forsøkt å skape felles forståelse mellom politikere (spesielt formannskapet) og ansatte (gjennom tillitsvalgte og vernetjeneste) Vi kan være stolte av det vi har satt oss fore og det vi nå leverer fra adminsitrasjonen

Berørte brukere blir orientert om mulige eller kommende endringer der det er aktuelt og/eller praktisk mulig

Aldersfordeling for innby

Vis som figur Vis som t

Alder

100 år eller eldre

95-99 år

90-94 år

85-89 år

80-84 år

75-79 år

70-74 år

65-69 år

60-64 år

55-59 år

50-54 år

45-49 år

40-44 år

35-39 år

30-34 år

25-29 år

20-24 år

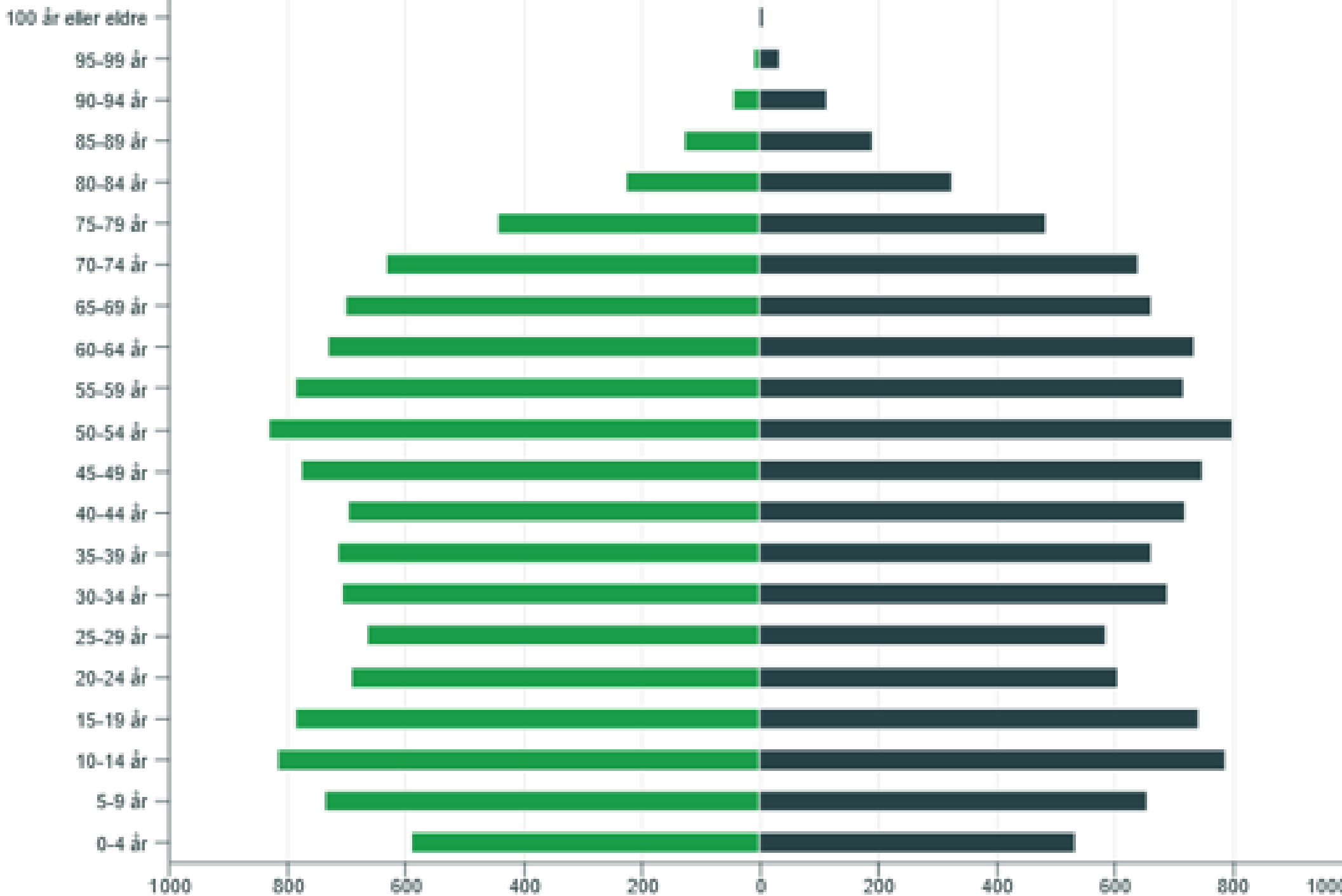
15-19 år

10-14 år

5-9 år

0-4 år

1000

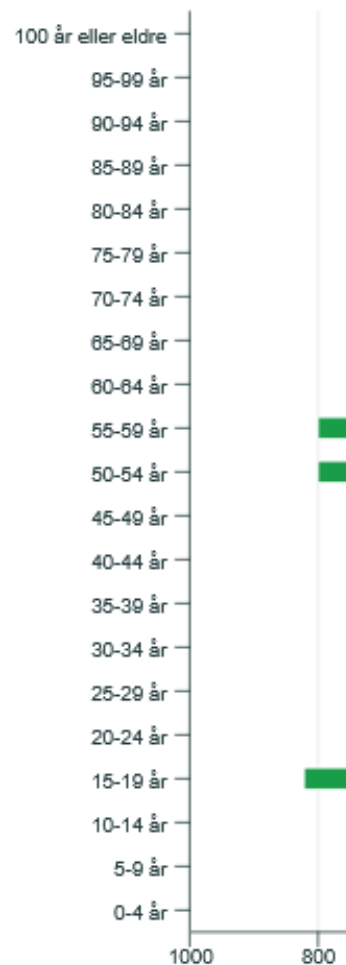
Aldersfordeling for innbygge

100 år eller eldre

Vis som figur

Vis som tabel

Alder

100 år eller eldre
95-99 år
90-94 år
85-89 år
80-84 år
75-79 år
70-74 år
65-69 år
60-64 år
55-59 år
50-54 år
45-49 år
40-44 år
35-39 år
30-34 år
25-29 år
20-24 år
15-19 år
10-14 år
5-9 år
0-4 år

1000

800

600

400

200

0

200

400

600

800

1000

Personer

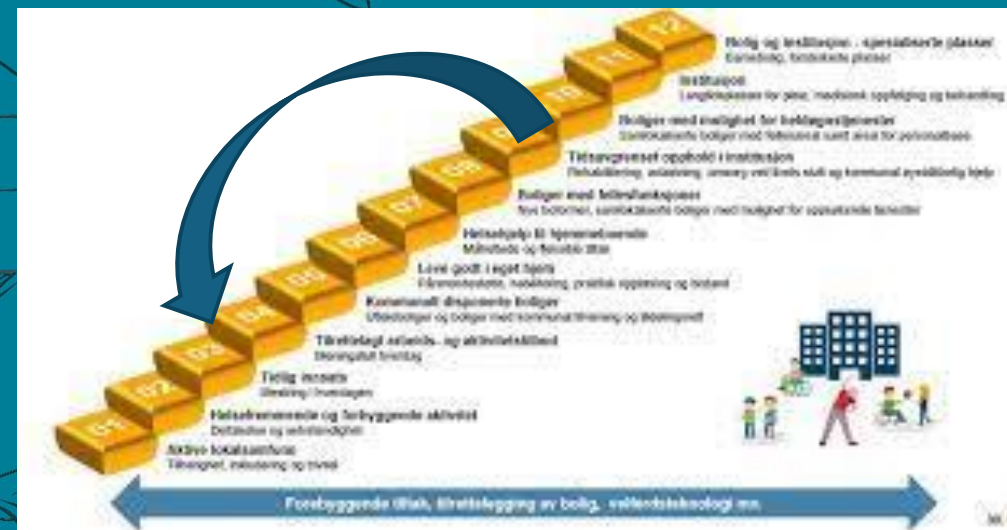

LINDESNES
KOMMUNE

omstilling

tilrettelegging

dreining

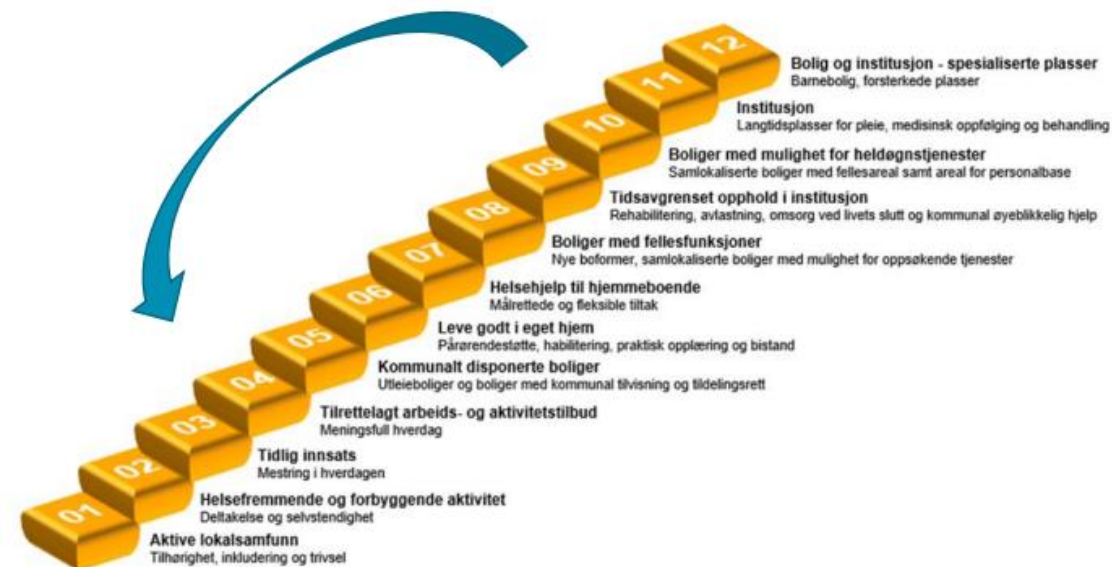
«Nordisk modell» er kommunens vedtatte strategi

Kommunestyret har vedtatt at det legges til grunn en dekningsgrad på 14,3% frem mot 2040, kalt “Nordisk modell”

Krever utbygging av forebyggende og rehabiliterende tjenester, slik at flere kan mestre egen hverdag og bo trygt hjemme lenger

Videreføring av dagens praksis er ingen bærekraftig strategi

Ikke nok helsepersonell

Økonomiske måltall

Lindesnes kommune har som et av hovedmålene i Kommuneplanen at vi skal ha en sunn økonomi og en robust organisasjon. Kommunestyret har vedtatt følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat minst 1,75 %
- Gjeldsgrad maks 80 %
- Disposisjonsfond min 5 %

måltall

Faktisk utvikling de siste årene:

	Mål	2022	2023	2024
Netto driftsresultat	1,75	-1,8	2,6	-1,1
Gjeldsgrad	80	72	71	73
Disposisjonsfond	5	9,6	11,7	9,0

Tabellen over viser at vi har oppfylt våre måltall innenfor gjeld og disposisjonsfond, mens netto driftsresultat varierer- og er svakt.

Driftskostnader, inntekter og lånegjeld

Lindesnes kommune har høyere driftskostnader, lavere lånegjeld og høyere inntekter enn sammenlignbare kommuner

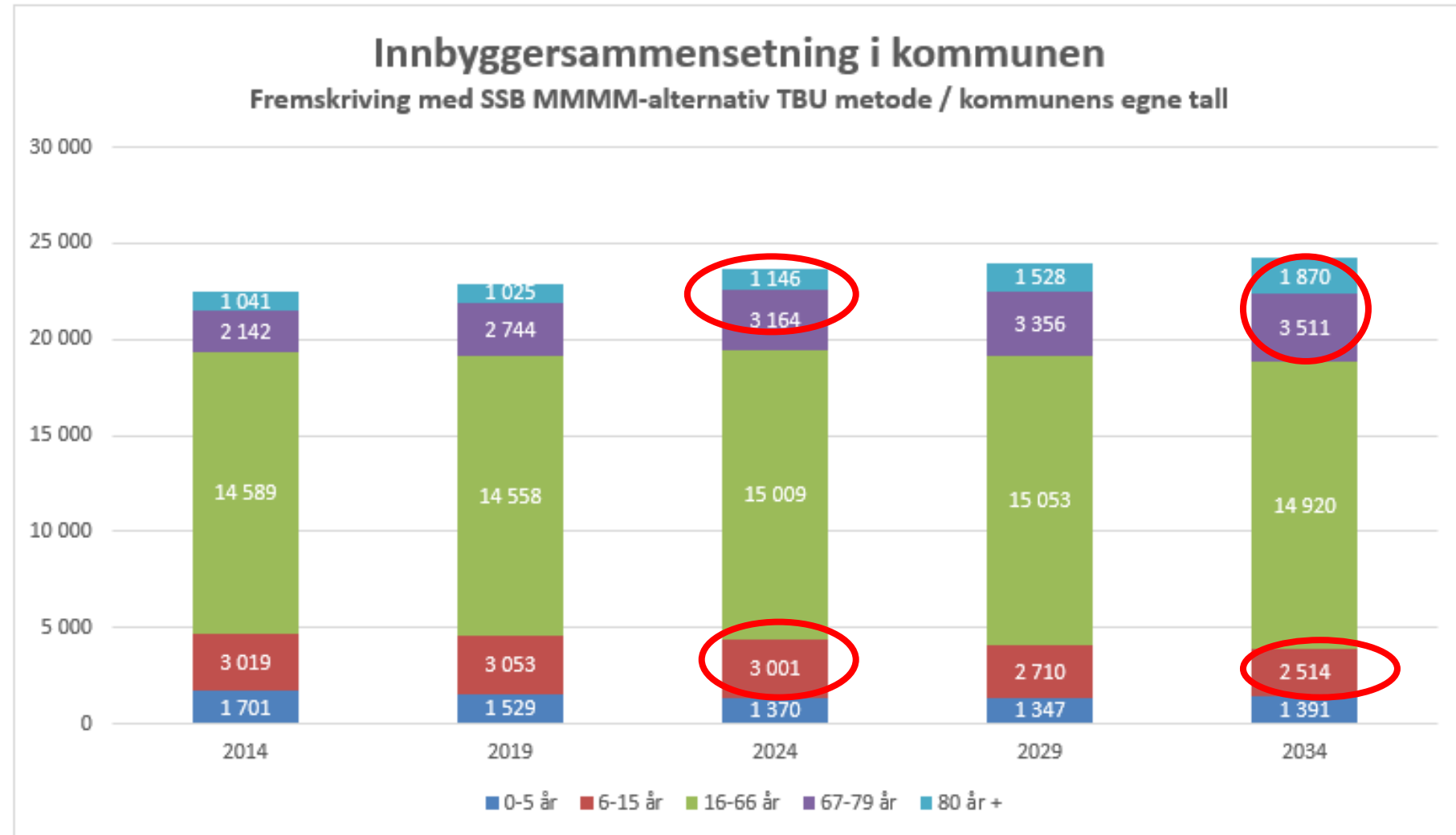
Vi har betydelige investeringsbehov i årene som kommer. Dette må lånefinansieres og for å kunne betjene en høyere lånegjeld må vi skape rom for dette ved å senke driftskostnadene på ordinær drift

KOSTRA 2024 viser at Lindesnes har 27 millioner kroner høyere driftskostnader enn sammenlignbare kommuner. Samtidig har vi høyere inntekter.

Befolkningsutvikling

Som nevnt får vi utgiftsutjevning fra staten, blant annet basert på antall innbyggere i ulike alderskategorier.

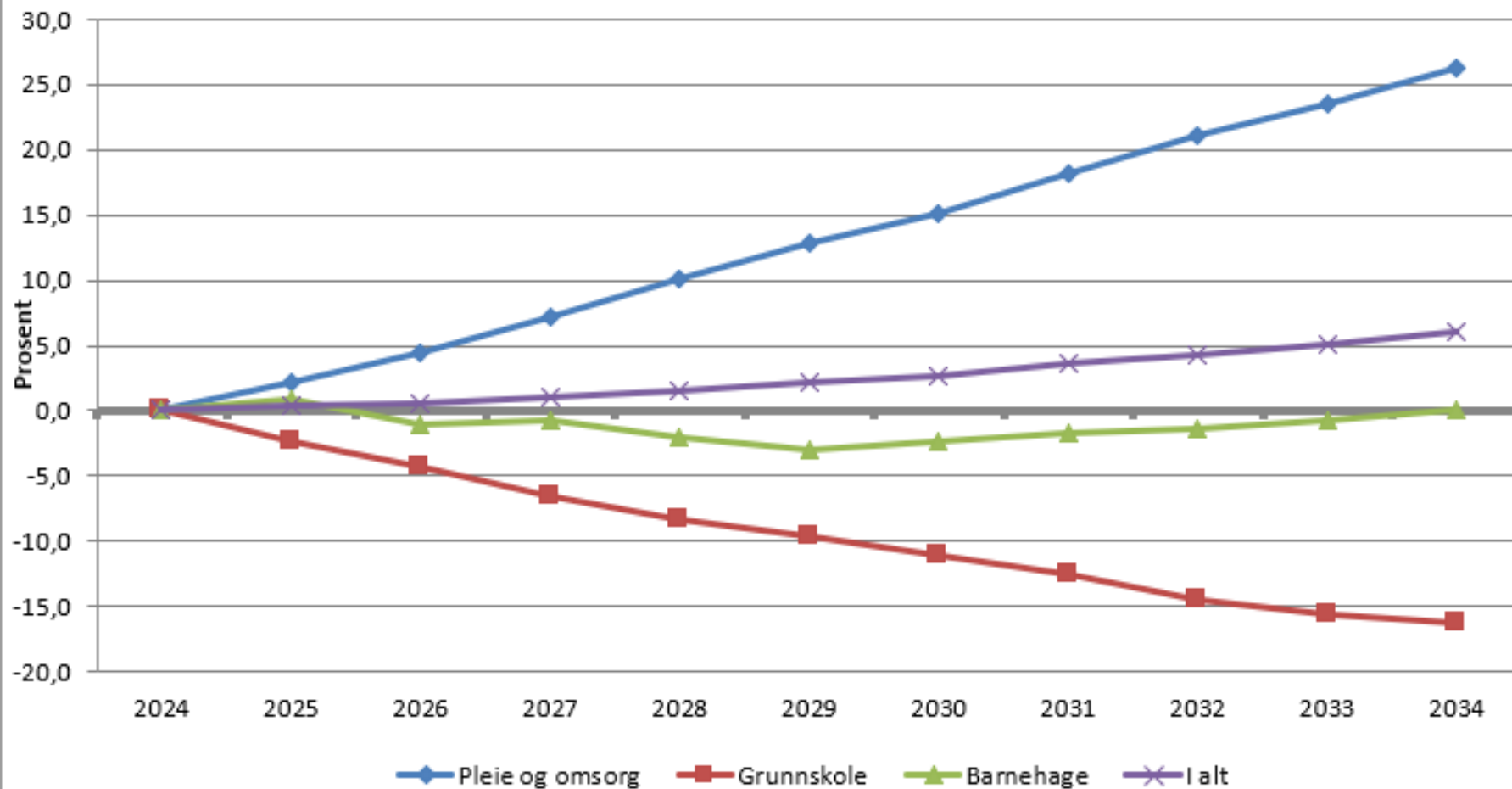
Befolkningsutviklingen frem til 2034 anslås ifølge SSB (statistisk sentralbyrå) til å se slik ut:

utgiftsbehov

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2024 - 2034

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Tilskuddet fra staten beregnes ut fra antall innbyggere i ulike aldersgrupper. Det er også mulig å beregne endring i utgiftsbehov i de ulike aldersgruppene, det er visualisert i figuren

utgifter

Kostra viser at driftsutgiftene våre er høyere enn sammenlignbare kommuner. I 2024 har vi et innsparingspotensiale sammenlignet med snittet i gruppe 09 på ca 27 mill kr. Hvis vi sammenligner med andre kommuner i samme gruppe (Horten og Stjørdal) er innsparingspotensialet betydelig høyere.

Det finnes tre kostnadsdrivere i kommunal sektor:

- Struktur
 - skole/barnehage/institusjon/idrettshaller/rådhus mm
- Tjenestenivå
 - Tjenester som hjemmesykepleie, institusjonsplass, kulturskole, brøyting mm
- Produktivitet/effektivitet
 - Gjøre de riktige tingene rett

Det fremkommer et stort vedlikeholdsbehov innenfor barnehage- og skolebygg på 580 mill kr de neste 12 årene, jfr sak «forslag om fremtidig barnehage og skolestruktur» som skal behandles i Kommunestyret 19.6.25. Det er også grunnlag til å tro at det er et stort vedlikeholdsbehov på andre formålsbygg (barnehage, rådhus, institusjoner, idrettshaller mm).

For å klare å redusere driftsutgiftene, har vi nå sett på alle de tre kostnadsdriverne – og foreslår tiltak som skal gi varig redusert driftsnivå.

Planlegging og iverksetting

- 2022 tiltak i Velferd vedtatt og iverksatt
- 2023 strategisak med innsparingstiltak
 - – innarbeidet med anslag i budsjett og handlingsplan
 - – konkretiseres i rammesaken, vedtas i budsjett 2026

Langsiktig drifts og investeringsplan (LDIP)

De fire første årene i LDIP er i hovedsak en rullering av handlingsplan 2025-2028. De siste seks årene skal bestå av forventede investeringer innenfor følgende områder:

- Vann og avløp
- Barnehage og skolebygg
- Pleie og omsorg (boliger, institusjonsplasser og korttidsplasser)

ARBEIDSPAKKER

Tilskudd	Aktivisering og servicetilbud velferd	Individuelt tilrettelagt opplæring
Eiendomsstrategi	Oppstart helsehus	Spesialpedagogisk hjelp
Adm organisering	Gebyrregulativ og selvkost	Administrasjonsressurser oppvekst
Politisk organisering	Skjærgårdsparken	Bibliotek- og innbyggertorv
IKT drift	Boligstrategi	Buen, kino og kulturtilbud
Brann og redning	Organisering samfunnsutv	Kulturskolen
Næring og eierskap	Lindesnes læringssenter	Samskaping og frivillighet
Legetjenester og legevakt	Barnehage- og skolestruktur	Frivillighetssentralene
Tildelingskriterier og tjenestenivå	Lisenser og avtaler oppvekst	Oppgavedeling velferd-teknisk
Vekstplan velferd – nordisk modell	Ressursfordelingsmodell SFO	

helheten

LINDESNES
KOMMUNE

Samlet reduksjon hvis de foreslåtte tiltakene vedtas og gjennomføres fordelt på tjenesteområdene

Tj område	2026	2027	2028	2029
Rådmannen	6 515	9 445	11 028	11 028
Samfunn	12 099	14 170	15 070	20 077
Velferd	17 900	21 775	21 775	22 210
Oppvekst	4 665	9 000	9 250	9 250
arb pakke 1/flere	1 712	1 712	1 797	1 797
Sum	42 891	56 102	58 920	64 362

De enkelte arbeidspakkene

Rådmannens stab/felles

Tjeneste område	Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Flere	01 Tilskudd til lag, org, private	Oppsigelse av medlemskap	67	67	152	152
		Avvikle div tilskudd	1 645	1 645	1 645	1 645
Rådman ens stab	03 Administrativ organisering	Redusere årsverk, innenfor rådmannens fullmakt	1 850	3 150	3 150	3 150

Rådmannens stab/felles

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
04 Politisk organisering	Redusere med 12 medlemmer i Kommunestyre og 6 i formannskap			683	683
	Ikke opprette barneråd	455	455	455	455
	Redusere antall utvalg fra 3 til 1			900	900
	Redusere godtgjørelse varaordfører med 50 %		450	450	450
05 IKT Drift	Effektivisere DDV IKS	1 200	2 000	2 000	2 000
Avhengig av positivt vedtak i representantskapet	Endret betalingsmodell DDV IKS	2 000	2 000	2 000	2 000
06 Brann og redning	Endre fra døgnskasertering til dag	490	730	730	730
Avhengig av positivt vedtak i representantskapet	Nedleggelse av brannstasjoner	480	480	480	480
	Avvikle dykkertjenesten	40	180	180	180

Samfunnsutvikling

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
07 Næring og eierskap	Kutte støtten til næringshagen utrede samordning av selskaper	700	700	700	700
02 Eiendomsstrategi	Salg av eiendom, adm bygg Heddeland, redusert driftskostnader			800	800
	Salg av div bygningsmasse: Redusert driftskost, Lager Bue, Kilsbekken, Tidemandsgården, Hotellet, Gamle sykehuset, Hestehaven VA				2 555
	Salg av eiendom, reduserte renter og avdrag				2 152
13 Gebyr regulativ og selvkost	Øke gebyrene med 10 % i teknisk forvaltning (plan, byggesak og oppmåling)	2 500	2 500	2 500	2 500
14 Skjærgårdsparken	Ikke samle inn avfall i skjærgården Avslutte tømning slam Ryvingen Omleggelse av drift Sommerjobbprosjektet	479	500	500	500

Samfunnsutvikling

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
15 Boligstrategi	Salg av store boliger, reduserte driftskostnader	1 100	2 100	2 100	2 100
	Redusert tomgangsleie boliger, innenfor rådm fullmakt	300	300	300	300
	Selge store boliger og etablere småhus, reduserte renter og avdrag (netto)	500	1 000	1 000	1 000
16 Organisering, bemanning og tjenestenivå	Omklassifisere veier, jfr ks sak 23/25	2 600	2 600	2 600	2 600
24 Bibliotek og innbyggertorg	Redusere åpningstid og årsverk bibliotek og innbyggertorgene Buen og Vigeland. Avvikle folkebibliotek Øyslebø.	1 100	1 400	1 400	1 400
25 Buen, kino og kulturtilbud	Redusere årsverk- innenfor rådmannens fullmakt	700	700	700	700
	Økte inntekter, konferanser, arrangement, kino mm- innenfor rådmannens fullmakt	1 370	1 370	1 370	1 370
26 Kulturskolen	Øke elevavgift og plasser, redusere bemanning og driftsutgifter	750	1 000	1 100	1 400

Velferd

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
08 Legetj og legevakt	Inngå samarbeid med Kr.sand kommune om legevakt og legevaktsentral på natt (alt 2) (dag- og ettermiddag/kveld beholdes i Lindesnes)	4 000	4 000	4 000	4 000
09 Kriterier for tildeling av tj og nivå på tjenester	Redusere mengde på tjenesten praktisk bistand	200	200	200	200
	Nye tildelingskriterier må vedtas				
11 Aktivisering og servicetilbud	Redusere med 3 driftstilskudd fysio	685	1 090	1 090	1 525
	Oppsigelse av avtale vedr tilbud til personer med demens	675	1 000	1 000	1 000
	Oppsigelse av ekstern avtale psykisk helse	240	645	645	645

Velferd ap 12 oppstart helsehus

Tiltak	2026	2027	2028	2029
Midlertidig reduksjon 14 langtidsplasser institusjon Vigeland (alt 3)	13 600	13 600	13 600	13 600
Redusere enhetspriser langtidsplasser, innenfor rådmannens fullmakt	1 600	1 600	1 600	1 600
Økte utgifter, Omprioritere midler til hjemmebaserte tj	- 2 000	-	-	-
Økte utgifter, Reduksjon enhetspriser, økt antall bolig med mulighet for heldøgns tjenester	- 900	- 160	- 160	- 160
Redusere tilbud og bemanning dagsenter for personer med utfordringer tilknyttet psyksisk helse (forslag 3)	800	800	800	800
Samlokalisering og samdrift dagsenter for eldre og personer med demens	500	500	500	500
Økte utgifter oppstart kjøkken og vaskeri	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500

Oppvekst og Samfunnsutvikling

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
18 Barnehage- og skolestruktur	Endre skolestruktur- legge ned Bjelland barneskole og SFO	1 492	3 282	3 282	3 282
	Endre barnehagestruktur- legge ned Bjelland barnehage	541	1 190	1 190	1 190
	Endre barnehagestruktur- legge ned Vigmostad barnehage og SFO	747	1 643	1 643	1 643
	Redusert grunnskoletilskudd	- 538	- 538	- 538	- 538

Oppvekst – rådmannens innstilling barnehage- og skolestruktur

- Legge ned Vigmostad barnehage og SFO fra 26/27
- Legge ned Bjelland barnehage fra 26/27
- Legge ned Bjelland skole og SFO fra 26/27
- Redusere til fådelte skoler ved Spangereid og Øyslebø barneskole når elevtallsutvikling tillater dette
- Utrede å utvide skolekrets Øyslebø ungdomsskole med Holum skolekrets fra 2030/31
- Utrede om Frøysland-, Furulunden- og Ime skolekrets kan ha felles ungdomsskole fra 2030/31
- Forprosjekt Furulunden skole skal inkludere vurdering om Furulunden og Frøysland kan slås sammen til en sentrumsskole

Oppvekst

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
19 Lisenser og avtaler	Avvikle skolefruktordning	404	404	404	404
	Avvikle Polentur i regi av skolen	90	90	90	90
	Oppsigelse av lisenser- innenfor rådmannens fullmakt	369	369	369	369
21 Individuelt tilrettelagt opplæring	Heve inntaksgrense, nye inntakskriterier				
	Innføre finansieringsmodell-innenfor rådmannens fullmakt	500	1 000	1 000	1 000
	Redusere elever ved alternative opplæringsarena- innenfor rådmannens fullmakt	500	1 000	1 500	1 500
	Ivareta elevene på egen enhet- økte utgifter, innenfor rådmannens fullmakt	- 500	- 1 000	- 1 250	- 1 250

Oppvekst

Arb pakke	Tiltak	2026	2027	2028	2029
20 Ressursfordelingsmodell SFO	Redusere driftsmidler til fordeling- innenfor rådmannens fullmakt	500	1 000	1 000	1 000
23 Administrasjonsressurs merkantil	Tiltak superbrukere- redusere årsverk, innenfor rådmannens fullmakt	560	560	560	560

Arbeidspakker uten definert økonomisk innsparing

- Men utarbeidet rapport med forslag til tiltak for omstilling og utvikling
- Unntak for Ap 17, som ikke er startet

Tjenesteområde	Arb pakke	Tiltak
Velferd	10 Vekstplan i tråd med "nordisk modell"	
Alle	27 Samskaping og frivillighet	
Flere	29 Oppgavedeling	
Oppvekst	22 Spesialpedagogisk hjelp	
Oppvekst	17 Lindesnes læringscenter	Ikke utredet pt

Tidslinje rammesak SIU

22 mai 2025 Rådmannen orienterer Kommunestyret om innstilling i rammesaken og LDIP (langsiktig drifts og investeringsplan)

2 juni 2025 Rådene får felles presentasjon av rammesak og behandler saken

3, 5 og 11 juni 2025 Utvalg for helse og velferd, Utvalg for oppvekst og kultur, og utvalg for areal- og miljø får presentasjon og behandler saken

12 juni 2025 Formannskapet behandler rammesak og LDIP

19 juni 2025 Kommunestyret behandler rammesak og LDIP

31 oktober 2025 Rådmannen presenterer budsjett inklusiv vedtak fra rammesak (endelig vedtak des 2025)

Hva skjer etter 19 juni?

- Eventuelt behov for ytterligere utredning igangsettes
- Tiltak vedtatt av Kommunestyret innarbeides i budsjett 2026, handlingsplan 2026-2029

LDIP- investeringsplan

- Investeringsutgifter 2026-2035 på 1,6 mrd kroner
 - De største prosjektene:
 - Vann og avløp 719,25 mill
 - Helsehus 503,50 mill
 - Småhus, psykisk helse 50 mill (SIU-boligstrategi)
 - Boliger heldøgns tj 31,3 mill
- Finansiering 1,6 mrd:
 - Låneopptak 1,2 mrd
 - Tilskudd Husbank 182 mill
 - Salg 24 boliger 55 mill (SIU boligstrategi)
 - Salg div bygg 40 mill (SIU- eiendomsstrategi)
 - Momskomp 163 mill
- Lånegjeld vil utgjøre ca 2 mrd kroner i 2035

Renter og avdrag høyt scenario

Renter og avdrag dagens nivå

Renter og avdrag lavt scenario

LDIP- driftsplan, renter og avdrag

LINDESNES
KOMMUNE

LDIP- driftsplan

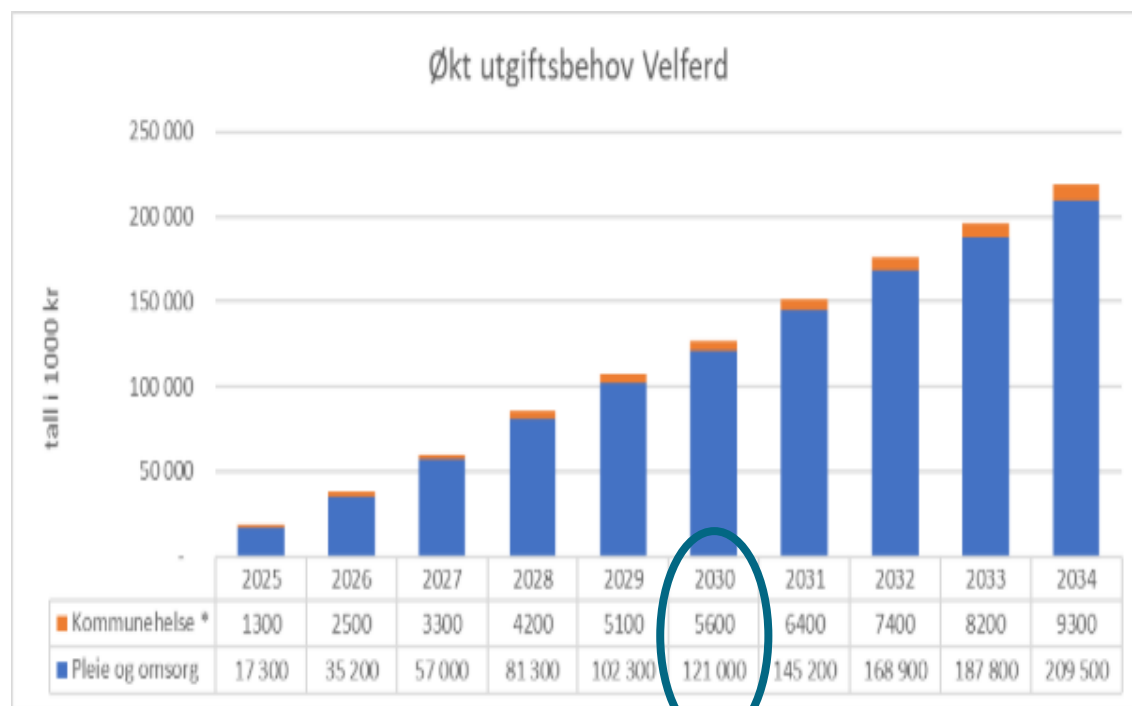

LINDESNES
KOMMUNE

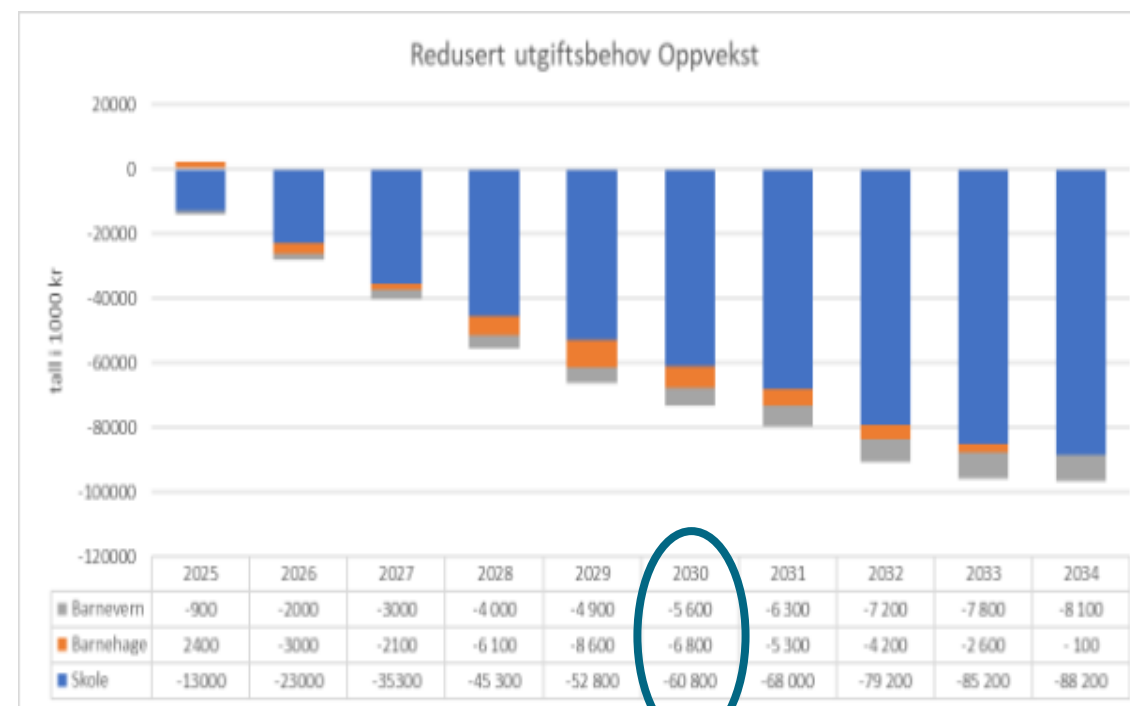
- Barnehage og skolebygg
 - Vedlikeholdsetterslep 580 mill de neste 12 årene
 - Utviklingsbehov 215 mill
- Vedlikeholdsetterslep resterende formålsbygg?
 - Foreslår å gjennomføre tilstandsvurdering

BYGGNAVN	BTA	PERIODISERTE KOSTNADER (NOK)						TOTALT NESTE 12 ÅR	
		0-4 år		5-8 år		9-12 år			
BJELLAND OPPVEKSTSENTER - BARNEHAGE	561	kr	496 790	kr	112 833	kr	1 743 712	kr	2 626 789
BJELLAND OPPVEKSTSENTER - SKOLE	708	kr	2 190 139	kr	1 662 459	kr	2 881 307	kr	8 808 705
BLOMDALEN UNGDOMSSKOLE	7 303	kr	7 947 266	kr	9 839 701	kr	2 699 999	kr	26 928 622
FRØYSLAND BARNEHAGE	1 340	kr	7 335 932	kr	4 207 293	kr	50 000	kr	11 802 565
FRØYSLAND BARNESKOLE	6 451	kr	40 663 244	kr	14 456 484	kr	17 091 005	kr	75 374 381
FURULUNDEN BARNESKOLE	7 683	kr	45 000 151	kr	46 667 990	kr	-	kr	94 030 351
HEDDELAND BARNEHAGE	1 395	kr	6 757 912	kr	1 575 596	kr	1 402 525	kr	10 167 540
HESTEHAVEN BARNEHAGE	1 308	kr	3 878 788	kr	7 724 325	kr	3 340 797	kr	16 449 970
HOLUM BARNESKOLE	3 870	kr	16 573 224	kr	4 790 452	kr	4 824 600	kr	28 897 095
IME BARNESKOLE	5 970	kr	29 615 241	kr	19 558 958	kr	7 874 983	kr	58 748 984
KVISLA BARNEHAGE - GAMLEBYGGET	427	kr	3 704 593	kr	1 211 688	kr	1 121 302	kr	6 037 583
KVISLA BARNEHAGE - NYBYGGET	380	kr	566 394	kr	1 496 636	kr	1 885 333	kr	4 830 218
LAUDAL OPPVEKSTSENTER - BARNEHAGE	635	kr	2 999 552	kr	2 096 360	kr	520 446	kr	6 225 994
LAUDAL OPPVEKSTSENTER - SKOLE	3 129	kr	7 401 118	kr	7 815 909	kr	1 893 777	kr	20 090 639
NYPLASS BARNESKOLE	4 567	kr	8 744 040	kr	21 029 232	kr	2 644 949	kr	37 487 115
SKINSNES SKOLE	347	kr	1 117 458	kr	295 548	kr	318 323	kr	2 220 769
SKJEBSTAD BARNEHAGE	850	kr	7 226 530	kr	3 803 709	kr	243 100	kr	11 273 340
SPANGEREID BARNESKOLE	4 737	kr	14 619 939	kr	6 394 883	kr	6 677 641	kr	29 665 636
VASSMYRA UNGDOMSSKOLE	9 061	kr	9 699 596	kr	17 870 478	kr	-	kr	34 573 724
VIGELAND UNGDOMSSKOLE	5 080	kr	13 675 819	kr	8 766 870	kr	3 789 419	kr	31 148 593
VIGMOSTAD BARNEHAGE OG SFO	636	kr	4 129 585	kr	873 688	kr	2 374 139	kr	8 447 374
ØYSLEBØ BARNESKOLE	3 420	kr	15 751 288	kr	6 541 133	kr	439 450	kr	24 424 746
ØYSLEBØ UNGDOMSSKOLE	4 945	kr	3 930 642	kr	15 660 438	kr	7 562 278	kr	30 289 503
SUM	kr 74 781	kr	254 027 250	kr	204 452 664	kr	71 379 084	kr	580 550 237

LDIP- driftsplan, demografi

Utgiftsbehovet i pleie og omsorg øker med 120 mill de neste 5 årene

Oppvekst kan redusere utgifter i skole med 30 mill kr i 2030 som følge av 400 færre elever
 Utgiftsbehovet i 2030 reduseres med 60,8 mill kr
 Dette viser at det er nødvendige å utrede ytterligere sammenslåing av skoler
 (jfr sak med forslag om ny barnehage og skolestruktur)

det er mye positivt også

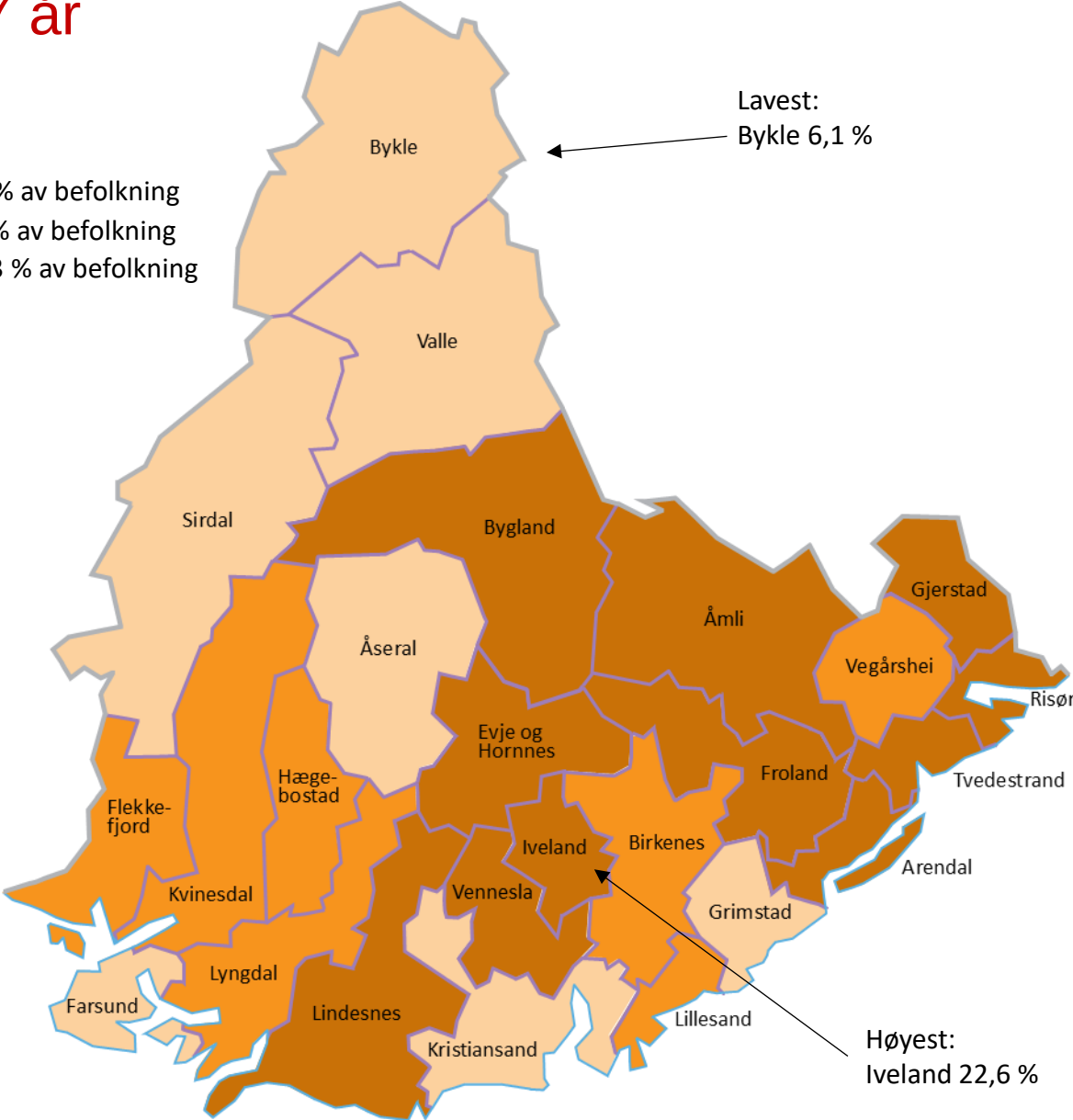

KOSTRA 2024 viser at Lindesnes har 27 millioner kroner høyere driftskostnader enn sammenlignbare kommuner. Samtidig har vi høyere inntekter.

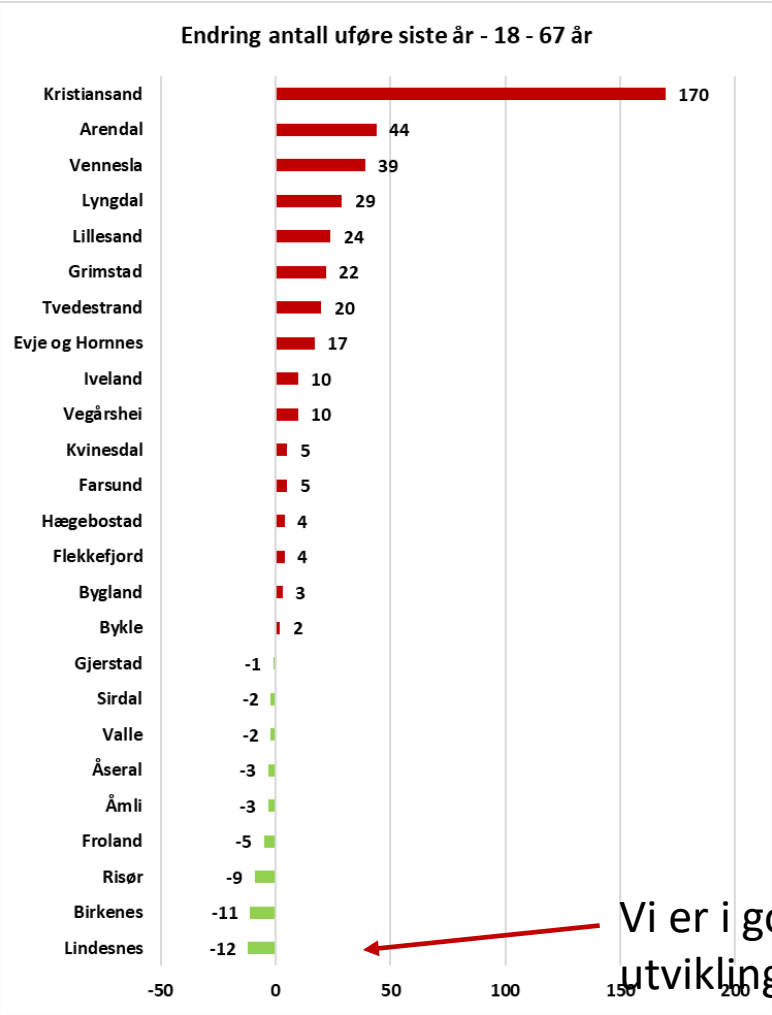
Forskjellen var større før, vi er i en god utvikling

Andel av befolkning mars 2025 som er ufør i Agder 18 – 67 år

- Over 16 % av befolkning
- 13 – 16 % av befolkning
- Under 13 % av befolkning

Siste år har antall uføre i Agder totalt økt med 360 personer.
2 001 personer har blitt uføre siste 12 måneder.

Vi er i god utvikling

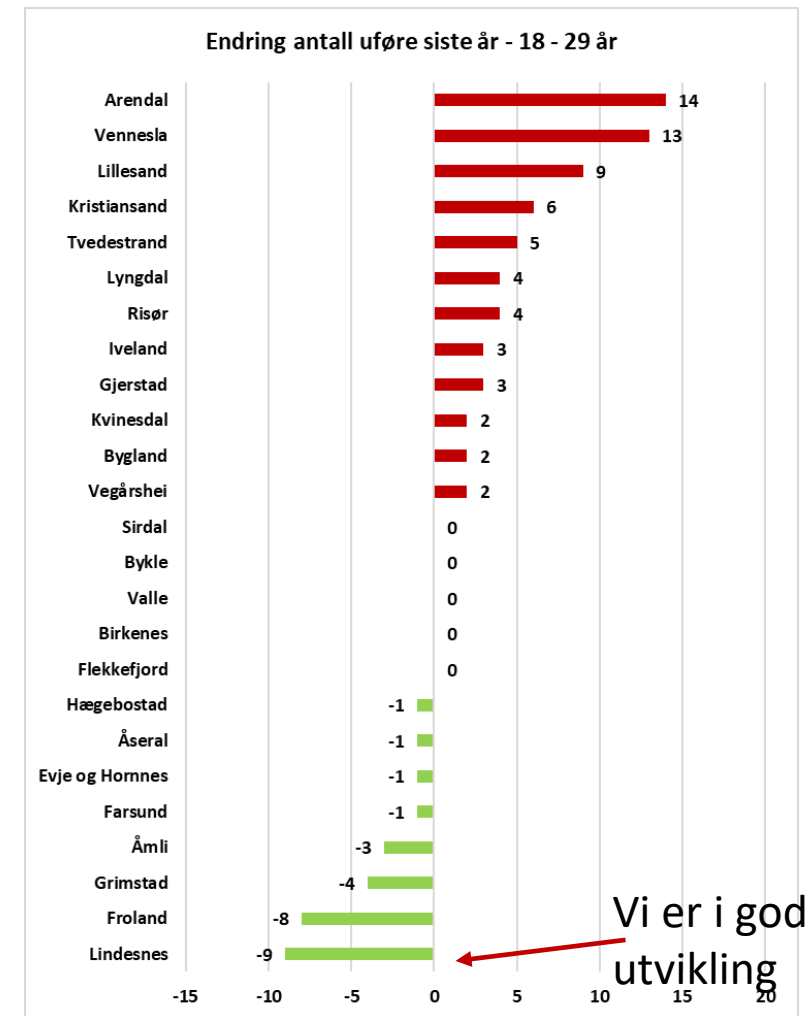
Andel av befolkning mars 2025 som er ufør i Agder 18 – 29 år

- Over 4 % av befolkning
- 3 – 4 % av befolkning
- Under 3 % av befolkning

Siste år har antall unge uføre i Agder totalt økt med 39 personer.

302 personer under 30 år har blitt uføre siste 12 måneder. Selv om det har blitt flere uføre blir mange 30 år og går til neste aldersgruppe.

Det betyr at vi må fortsette å jobbe for det – bedre sammen!

